

ljaljiga

kanekanan a ziraishuy i qinaljan, aza i gukushu lja masusaceqaljan a
sitjatjanan mapana ta zaljum i qaljan, avanusika kipuvarung tu paka tua i
qinaljan tjaivavaw, izua za pezaljuzaljum a “verang” a kadjunanga, sivelita
kudrakudral vatjuljayan a laljing, sa talaw tua tjatjan, kau pacaculuculuung a
pasa qinaljan, itua demut ta qinaljan a pukasikasivan, sa belungi putidetideq,
kau qivuing na taqinaljan tu veneli ta husu, sa kilakac ta zeljum a pasa
tjumaq, ljakua uli masasumusumus a pazaljum aya, tazua i qinaljan a djalan
sedjel a qaqucengcengelan a husu na mapapalipalic, nucuayanga masepelj a
aljaljaken, sialap tua kugi kata siqunu sa cekeceki vuciqi za husu.
nusecevang icecen saka qaca zaljum itua husu, numulaviq izuanga padjadjes
a kivanvanvan ta zaljum.

aza lemakac ta husu a pazaljum, nia en kata u kaka tjakeri uqaljay a
sengsengan, nu ljemita taqadaw semekez a kitulu tuki pulavay, tiaen
navaivaik a mapukasivan lemakace ta husu a pazaljum, au u kaka i tjumaq a
temalaw tua katan bakic duping kana dikilu a pizuanan ta zaljum a
nanemanga, kimaya drusa milingan tu linakacan u petjuqen, ayaing ta

sililiudu cavuing a kasiw sa qeleci a belung, nucuayanga sipaculu tua na
saljinga a ljaqediqedi.

itua pulavay a kadjamadjaman, qivu ti kina nusauny uli venateq
timadju ta kava, uli qaca sicekaw a zaljum aya, sika leminling tjanuaen tu
tizuazua a zeman ta husu, avna izua peljesuqen, nu masepel a’ en u suhusuan
a nazuma husu sa pacikeli a padjuledjul, izua macidil a kivanvan ta zaljum,
manu kacuayanga saqetju za u lima, ka u pacunan izua ljaljiga na mapenruq
anga kacavacavan, amin za qulu nakikalaray tua u djaljedjalje, u sikeren a
ljikljik matjani, kau patadilj a minvalak aza kinacan kavili a lima, palutud a
mata ljaqeljaqan, mekelj a sematjumaq sa tjaumalji ti kina tu namakac a en
ta ljaljiga, ti kina kilimu a kacuing na en sema isisiu kitecek, tucu kana
pacun na en ta ljaljiga masetu a u kacavacavan.

ka izuanga ziraishuy, aza i qinaljan a husu sualapen sa seqetji, izua sinan
baculing a paveli, a kadjaladjalanen mesikic anga, sa utauta nekanga
setjakerus, aza tja makunaw aljaljaken nekenga cekecekan a padjadjiqes tua
zaljum a vanvan, tucu aza i “velan” avan qacanan a sipezaljuzaljum, izuanan
a kemasi zua a lemakac ta suka sa sidjiqes tua talem a kananemanga.

蜈蚣

村莊沒有自來水前，鄉公所為了讓村民減輕挑水之苦，從村莊上方一處 velan 水源處，接一條粗大的水管，將鐵管間隔戳洞，然後請村民各自買塑膠水管，輪流接水至家中。

那時的馬路都是黑色塑膠管重疊交叉，無聊的孩子，會用釘子、小刀刺破別人的水管，遇到水量大噴水，就玩水，幾乎所有塑膠管線，都可看見塑膠袋黏住的破口。

拉水是我跟弟弟的工作，每天下午放學或假日，我會用塑膠水管接水，弟弟負責拿裝水的器皿，如：水缸、桶子、茶壺，裝滿後再將洞口塞住或給其他鄰居用。

一個假日的早晨，媽媽要洗衣服，需要較多水量，叫我守著水管，我把別人的水管拉出又塞回去玩，無名指一陣刺痛，一隻剩半條身子的蜈蚣，緊緊咬住我的無名指，我用力一甩才掉下來，被咬的手開始腫起來，痛到腋下。媽媽帶我去衛生室打針，我忘記怎麼好的，現在只要看到蜈蚣就會怕。

有自來水後，塑膠水管收起來，馬路變很乾淨，不再有人因水管而跌倒，孩子們沒了噴水遊戲，velan 的水源依然充沛，不再需要接水，但還是有人將它拿來灌溉。